સલાતુત્તસ્બીહ

અહાદીષે શરીફહમાં સલાતુત્તસ્બીહની ઘણી જ ફઝીલત, બરકત અને તાસીર બયાન કરવામાં આવી છે.

હઝરત અબ્દુલ્લાહ ઈબ્ને અબ્બાસ (રદિ.)થી રિવાયત છે કે રસૂલુલ્લાહ (સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્લમ)એ એક દિવસ પોતાના કાકા હઝરત અબ્બાસ ઈબ્ને મુત્તલિબ (રદિ.)ને ફરમાવ્યું :

હે અબ્બાસ ! હે મારા માનવંત કાકા ! શું હું આપની ખિદમતમાં એક મૂલ્યવાન ભેટ અને એક કિંમતી તોહફો પેશ કરું ? શું હું આપને એક ખાસ, લાભદાયી વાત બતાવું ? શું હું આપને દસ કામ અને આપની દસ ખિદમતો કરું ? (અર્થાત્ આપને એક એવો અમલ બતાવું, જેનાથી આપને દસ મહાન લાભો પ્રાપ્ત થાય તે એવો અમલ છે કે) જ્યારે આપ તેને કરશો તો અલ્લાહ તઆલા આપના તમામ ગુનાહો માફ કરી દેશે : **આગલા પણ અને પાછલા પણ, જુના પણ અને નવા પણ, ભૂલચૂકથી થયેલાં પણ અને ઈરાદાપૂર્વક કરેલાં પણ, નાના પણ અને મોટા પણ, છાની રીતે થયેલાં પણ અને છડેચોક–જાહેરમાં થયેલાં પણ,** (તે અમલ સલાતુત્તસ્બીહ છે અને તેની રીત આ છે કે)........

* આપ (એક સલામથી) ચાર રકા'ત પઢો અને દરેક રકા'તમાં સૂરએ ફાતિહા અને બીજી કોઈ સૂરહ પઢો.
* પછી જ્યારે આપ પહેલી રકા'તમાં કિરા'તથી ફારિગ થઈ જાઓ તો કિયામની જ હાલતમાં (રુકૂઅ પહેલાં) પંદર વાર આ (શબ્દો) પઢો :

سُبْحَانَ اللّٰهِ وَالْحَمْدُ لِلّٰهِ وَلَآ اِلٰهَ
اِلَّا اللّٰهُ وَاللّٰهُ اَكْبَرُ ط

સુબ્હાનલ્લાહિ વલ્હમ્દુ લિલ્લાહિ વલા ઈલા-હ ઈલ્લલ્લાહુ વલ્લાહુ અકબર.

* ત્યાર બાદ રુકૂઅ કરો અને રુકૂઅમાં પણ (રુકૂઅની તસ્બીહ પછી) આ જ કલિમાત દસ વાર પઢો.
* પછી રુકૂઅથી ઊઠીને કવ્મહમાં પણ (ઊભા ઊભા) આ જ કલિમાત દસ વાર પઢો.
* પછી સિજદામાં ચાલ્યા જાઓ અને સિજદામાં પણ (સિજદાની તસ્બીહ પછી) આ કલિમાત દસ વાર પઢો.
* પછી સિજદાથી ઊઠીને જલસામાં (અલ્લાહુ અકબર કહ્યા પછી બેઠા બેઠા) આ જ કલિમાત દસ વાર પઢો.
* પછી બીજા સિજદામાં પણ આ જ કલિમાત દસ વાર પઢો.
* પછી (બીજા) સિજદામાંથી ઊઠીને (બેસી જાઓ અને ઊભા થતાં પહેલાં, જલસામાં) પણ આ જ કલિમાત દસ વાર પઢો.
* (એ પછી તકબીર કહ્યા વગર બીજી રકા'ત માટે જલસહમાંથી ઊભા થઈ જાઓ અને કિયામ કરો) આ તરતીબથી આ કલિમાત દરેક રકા'તમાં પંચોતેર (૭૫) વખત પઢો અને આ રીતે ચાર રકા'ત (માં ત્રણ સો વખત) પઢો.

(આ તરતીબ બતાવ્યા પછી આપે (સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્લમ) ફરમાવ્યું : હે મારા કાકાજાન ! જો આપથી બની શકે તો દરરોજ આ નમાઝ પઢયા કરજો. જો દરરોજ ન પઢી શકાય તો દરેક જુમ્અહના દિવસે (અર્થાત્ અઠવાડિયામાં એકવાર) પઢયા કરજો. જો આ પણ અશકય હોય તો મહિનામાં એકવાર પઢજો અને જો આ પણ અશકય હોય તો વર્ષમાં એકવાર પઢજો અને જો એ પણ શકય ન હોય તો કમસે કમ આખા જીવનમાં એક વાર તો અવશ્ય પઢજો જ પઢજો.

(અબૂ દાવૂદ, ઈબ્ને માજહ, બયહકી, તિરમિઝી, મઆરિફુલ હદીસ)

સલાતુત્તસ્બીહનો બીજો તરીકો

આ નમાઝ પઢવાનો બીજો તરીકો આ છે કે પહેલી રકા'તમાં સના પછી અને સૂરએ ફાતિહા પહેલાં મજકૂર કલિમાતને પંદર વખત પઢે. પછી સૂરએ ફાતિહા અને બીજી સૂરહ પઢયા પછી દસ વખત પઢે. પછી રુકૂઅમાં આ જ

તસ્બીહ દસ વખત, કવ્મહમાં દસ વખત, બંને સિજદાઓમાં અને બંને સિજદાઓ દરમિયાન દસ–દસ વખત પઢે. આ એક રકા'ત થઈ ગઈ. બીજી રકા'તમાં સૂરએ ફાતિહાથી પહેલાં પંદર વખત અને સૂરએ ફાતિહા તથા બીજી સૂરહ પછી દસ વખત પઢે. પછી પહેલી રકા'તની જેમ બીજા મકામાત (સ્થળો)માં દસ–દસ વખત પઢે. આ જ પ્રમાણે ત્રીજી અને ચોથી રકા'ત પણ પઢે.

આ બંને તરીકા તિરમિઝી શરીફ (૧/૬૩–૬૪)માં મવજૂદ છે. જેનું જે રીતે મન ચાહે તે રીતે પઢે. ઉલમાએ કિરામે લખ્યું છે કે બંને તરીકાઓ પર અમલ કરી લેવો બેહતર છે. હઝરત અબ્દુલ્લાહ ઈબ્ને મુબારક (રહ.) જે ઈમામ અબૂ હનીફા (રહ.)ના શાગિર્દ અને ઈમામ બુખારી (રહ.)ના ઉસ્તાઝોના ઉસ્તાઝ છે તેઓ આ નમાઝને આ બીજા નંબરે વર્ણવાયેલા તરીકા અનુસાર પઢયા કરતા હતા.

હદીષનું વિવરણ :

હદીષની કિતાબોમાં સહાબએ કિરામ (રદિ.)એ નબીએ કરીમ (સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્લમ)થી સલાતુત્તસ્બીહની તાલીમ અને તલકીન રિવાયત કરેલી છે. ઈમામ તિરમિઝી (રહ.)એ રસૂલુલ્લાહ (સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્લમ)ના ખાદિમ અને આઝાદ કરેલા ગુલામ હઝરત રાફિઅ (રદિ.)ની રિવાયત પોતાની સનદથી નકલ કર્યા પછી લખ્યું છે કે એમના સિવાય હઝરત અબ્દુલ્લાહ ઈબ્ને અબ્બાસ, હઝરત અબ્દુલ્લાહ ઈબ્ને અમ્ર અને ફઝલ ઈબ્ને અબ્બાસ (રદિ.)એ પણ એને રિવાયત કરી છે. હાફિઝ ઈબ્ને હજર (રહ.)એ પોતાની કિતાબ ''અલ ખિસાલુલ મુકફ્ફરહ''માં સલાતુત્તસ્બીહની રિવાયતો અને એમની સનદી હેસિયત પર વિસ્તારપૂર્વક ચર્ચા કરીને લખ્યું છે કે આ હદીસ કમસે કમ 'હસન'' (અર્થાત્ સિહ્હતની દૃષ્ટિએ બીજા નંબરની) જરૂર છે. અમુક તાબિઈન અને તબ્એ તાબિઈન હઝરાતથી (જેમાં અબ્દુલ્લાહ ઈબ્ને મુબારક જેવા જલીલુલ કદ્ર ઈમામ પણ સમાવિષ્ટ છે.) સલાતુત્તસ્બીહનું પઢવું અને એની ફઝીલત બયાન કરીને એની પ્રેરણા આપવું પણ સાબિત છે અને આ વાતની સ્પષ્ટ દલીલ છે કે આ હઝરાતના નજીક પણ ''સલાતુત્તસ્બીહ''ની તલકીન અને તરગીબની હદીસ રસૂલુલ્લાહ (સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્લમ)થી સાબિત હતી અને ત્યાર પછીના જમાનામાં તો આ સલાતુત્તસ્બીહ મોટા ભાગના નેક બુઝુર્ગોનો મામૂલ રહ્યો છે. *(મઆરિફુલ હદીષ : ૩/૩૭૧)*

બુઝુર્ગોનો મામૂલ :

હઝરત અબ્દુલ્લાહ ઈબ્ને અબ્બાસ (રદિ.) આ નમાઝ દરેક જુમ્અહના દિવસે પઢયા કરતા હતા. અબુલ જવઝ તાબિઈ (રહ.) દરરોજ ઝોહરની અઝાન થતાંવેંત મસ્જિદે જતા હતા અને જમાઅત ઊભી થતા સુધીમાં પઢી લેતા હતા. હઝરત અબ્દુલ અઝીઝ ઈબ્ને અબી રવ્વાદ (રહ.) ફરમાવતા હતા કે જેને જન્નત જોઈતી હોય તેણે સલાતુત્તસ્બીહને મજબૂત પકડી લેવી જોઈએ. અબૂ ઉસ્માન ખયરી (રહ.) ફરમાવ્યા કરતા કે મુસીબતો, મૂંઝવણો અને ચિંતાઓને દૂર કરવા માટે સલાતુત્તસ્બીહ જેવી બેહતર ચીઝ મેં જોઈ નથી. *(આઈન-એ નમાઝ)*

ફઝાઈલ :

(૧) રસૂલુલ્લાહ (સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્લમ)એ પોતાના એક સહાબી હઝરત અબ્દુલ્લાહ ઈબ્ને અમ્ર (રદિ.)ને ''સલાતુત્તસ્બીહ''ની તલકીન કર્યા પછી એમને ફરમાવ્યું :

''થોડીવાર માટે માની લો કે જો તમે દુનિયાના સૌથી મોટા ગુનેહગાર હશો તો પણ આ નમાઝની બરકતથી અલ્લાહ તઆલા તમારી મગફિરત ફરમાવી દેશે.'' *(સુનને અબૂ દાવૂદ, મઆરિફુલ હદીસ : ૩/૩૭૨)*

(૨) હુઝૂરે અકદસ (સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્લમ)એ પોતાના પિતરાઈ ભાઈ હઝરત જઅફર (રદિ.)ને પણ સલાતુત્તસ્બીહની તલકીન ફરમાવી હતી. અલબત્ત, આ હદીસમાં મજકૂર ચાર કલિમાતની સાથે ''લા હવ્લ વલા કુવ્વ-ત ઈલ્લા બિલ્લાહિલ અલિય્યિલ અઝીમ'' પણ આવ્યું છે, (જેથી એને પણ મિલાવી લેવામાં આવે તો બેહતર છે.)

નિય્યત : હું અલ્લાહ તઆલાના વાસ્તે સલાતુત્તસ્બીહની ચાર રકા'ત નફલ નમાઝ પઢવાની નિય્યત કરું છું, મુખ મારું કિબ્લા તરફ, અલ્લાહુ અકબર.

સલાતુત્તસ્બીહમાં પઢાતા કલિમાતની ફઝીલત :

ઉપરોક્ત તસ્બીહની ફઝીલત વિવિધ હદીસોમાં નીચે પ્રમાણે આવેલી છે :

(૧) આ ચાર કલિમાત (બોલ) અલ્લાહ તઆલાને સૌથી વધુ પ્યારા છે.

(૨) આ ચારેવ કલિમાતને જે માણસ પઢતો રહેશે, તેના માટે આ કલિમાતના પ્રત્યેક અક્ષરના બદલામાં દસ નેકીઓ લખાય જશે.

(૩) હુઝૂર રસૂલે પાક સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્લમે ફરમાવ્યું, આ ચાર કલિમાતનું પઢવું, દરેક તે વસ્તુથી મને વધુ પસંદ છે, જેના પર સૂરજ ઊગે છે. (એટલે કે, દુનિયા અને દુનિયામાંની બધી જ વસ્તુઓથી મહબૂબ છે.)

(૪) કુર્આન મજીદ પછી આ સૌથી અફઝલ કલામ છે અને હકીકતમાં તો આ કુર્આનના જ કલિમાત છે.

(૫) જન્નતની માટી ઘણી જ ઉમદા છે અને પાણી ઘણું જ મીઠું. જન્નત એક ખાલી મેદાન છે અને એના છોડવા આ ચાર કલિમાત જ હોય છે.(જે માણસ જેટલા વધુ પ્રમાણમાં એને પઢતો રહે છે એટલા જ પ્રમાણમાં એની જન્નત હરિયાળી અને લીલીછમ રહે છે.)

(૬) એના પ્રત્યેક કલિમહના બદલામાં તમારા માટે એક છોડ રોપી દેવામાં આવે છે.

(૭) જહન્નમથી બચવા માટે ઢાલ સંભાળી લો. એટલે કે આ ચારેવ કલિમાતને પઢતા રહો, કારણ કે આ કલિમાત (પોતાના પઢનારની) ડાબી અને જમણી બાજુથી, આગળ અને પાછળથી (દરેક બાજુએથી બચાવવા માટે) આવશે અને આ જ બાકી રહેનાર નેકીઓ છે.

(૮) દરેક તસ્બીહ (સુબ્હાનલ્લાહ) સદકો (સવાબકારક) છે. દરેક તહમીદ (અલ્હમ્દુ લિલ્લાહ) સદકો છે, દરેક તહલીલ (લા ઈલા–હ ઈલ્લલ્લાહ) સદકો છે અને દરેક તકબીર (અલ્લાહુ અકબર) સદકો છે.

(૯) બેશક, અલ્લાહ તઆલાએ પોતાના કલામ (કુર્આનમાંથી) આ ચાર કલિમા પસંદ ફરમાવ્યા છે.

(૧૦) એક વખતે રસૂલુલ્લાહ (સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્લમ)એ ફરમાવ્યું : શું તમારામાંથી દરેક માણસ દર રોજ ઉહુદ પહાડ બરાબર અમલ કરવાથી લાચાર અને મજબૂર છે ? સહાબએ કિરામ (રદિ.)એ અરજ ગુઝારી; યા રસૂલલ્લાહ ! (સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્લમ) એટલો અમલ તો વળી કોણ કરી શકે છે ? આપ (સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્લમ)એ ફરમાવ્યું; સુબ્હાનલ્લાહ ઉહુદથી ઘણો મોટો છે. લા ઈલા–હ ઈલ્લલ્લાહ પણ ઉહુદથી ઘણો મોટો છે. વલ્હમ્દુલિલ્લાહ ઉહુદથી ઘણો મોટો છે. એ જ પ્રમાણે વલ્લાહુ અકબર પણ ઉહુદથી ઘણો મોટો છે.

(૧૧) સો (૧૦૦) વાર સુબ્હાનલ્લાહ પઢવું હઝરત ઇસ્માઈલ (અલૈ.)ની અવલાદમાંથી સો ગુલામ આઝાદ કરવા બરાબર છે. સો વખત અલ્હમ્દુલિલ્લાહ પઢવું સો જીન (પલાણ) કસેલા અને લગામ પહેરાવેલા ઘોડાઓ બરાબર છે, જેમના પર જિહાદ માટે (ગાઝીઓને) સવાર કરવામાં

આવે. સો વાર અલ્લાહુ અકબર પઢવું અલ્લાહને ત્યાં એવા સો મકબૂલ ઊંટોના (સવાબ) બરાબર છે, જેમને મક્કામાં ઝબહ કરવામાં આવે અને લા ઈલા—હ ઈલ્લલ્લાહ તો જમીન અને આસમાન વચ્ચેની ફિઝા (અવકાશ)ને ભરી આપે છે. *(હિસ્ને હસીન) ફઝાઈલે આ'માલ)*

મજકૂર ચાર કલિમા જ સલાતુત્તસ્બીહમાં (૩૦૦ વાર) પઢવામાં આવે છે.

મસાઈલ :

(૧) આ નમાઝ મકરૂહ વખત સિવાય દરેક વખતે પઢી શકાય છે.

(૨) બેહતર આ છે કે આ નમાઝને ઝવાલ પછી, ઝોહર પહેલાં પઢી લે, (જેમ કે, એક હદીસમાં ઝવાલ પછીના શબ્દો આવ્યાં છે); પરંતુ ઝવાલ પછી પઢવાનો સમય ન મળે તો ગમે તે સમયે પઢી લે.

(૩) બીજી અને ચોથી રકા'તમાં અત્તહિય્યાતથી પહેલાં આ કલિમાતને દસ વાર પઢે.

(૪) આ નમાઝ માટે કોઈ સૂરહ નિયુક્ત નથી. ચાહે તે સૂરહ પઢી શકે છે. અમુક રિવાયતોમાં છે કે જે પણ સૂરતો પઢે, લગભગ વીસ આયતો જેટલી હોય.

(૫) આ તસ્બીહાતની ગણતરી ઝબાનથી કદાપિ કરે નહિ, કારણ કે ઝબાન વડે ગણવાથી નમાઝ તૂટી જશે. તસ્બીહ હાથમાં પકડીને ગણતરી કરવી યા આંગળીઓ બંધ કરીને ગણતરી કરવી મકરૂહ છે, એ કારણે બેહતર આ છે કે આંગળીઓ જે જગ્યાએ મૂકેલી હોય, તેમને ત્યાં જ રહેવા દઈને પ્રત્યેક કલિમહ પર એમને દબાવી દબાવીને ગણતરી કરતો રહે.

(૬) જો કોઈ જગ્યાએ આ તસ્બીહાત પઢવાનું ભૂલી જાય તો આગલા બીજા રુકનમાં એમને પૂરી કરી લે. અલબત્ત, ભૂલી ગયેલી તસ્બીહાતની કઝા રુકૂઅથી ઊભા થઈને અને બંને સિજદાઓ દરમિયાન ન કરે. એ જ પ્રમાણે પહેલી અને ત્રીજી રકા'ત પછી જ્યારે બેસે તો એમાં પણ ભૂલાયેલી તસ્બીહાતની કઝા ન કરે, બલકે એમની તસ્હબીહાતને (દસ—દસ વખત) પઢી લે અને એમના પછી જે રુકન હોય, તેમાં ભૂલી ગયેલી તસ્બીહાતને અદા કરી લે.

(૭) જો કોઈ કારણે સિજદએ સહ્વ પેશ આવી જાય તો એમાં આ તસ્બીહાત ન પઢે, અલબત્ત, કોઈ જગ્યાએ ભૂલથી તસ્બીહાત પઢવાનું છોડી દેવાયું હોય, જેના કારણે પંચોતેરની સંખ્યામાં ઘટાડો થઈ રહ્યો હોય અને હજુ સુધી કઝા ન કરી હોય તો એને સિજદએ સહ્વમાં પૂરી કરી લે.

بِسۡمِ اللّٰہِ الرَّحۡمٰنِ الرَّحِیۡمِ

اَلۡحَمۡدُ لِلّٰہِ رَبِّ الۡعٰلَمِیۡنَ ۙ﴿۱﴾ الرَّحۡمٰنِ الرَّحِیۡمِ ۙ﴿۲﴾ مٰلِکِ
یَوۡمِ الدِّیۡنِ ؕ﴿۳﴾ اِیَّاکَ نَعۡبُدُ وَ اِیَّاکَ نَسۡتَعِیۡنُ ؕ﴿۴﴾
اِہۡدِنَا الصِّرَاطَ الۡمُسۡتَقِیۡمَ ۙ﴿۵﴾ صِرَاطَ الَّذِیۡنَ اَنۡعَمۡتَ
عَلَیۡہِمۡ ۙ۬ غَیۡرِ الۡمَغۡضُوۡبِ عَلَیۡہِمۡ وَ لَا الضَّآلِّیۡنَ ﴿۷﴾ ع

•••

بِسۡمِ اللّٰہِ الرَّحۡمٰنِ الرَّحِیۡمِ

شَہِدَ اللّٰہُ اَنَّہٗ لَاۤ اِلٰہَ اِلَّا ہُوَ ۙ وَ الۡمَلٰٓئِکَۃُ
وَ اُولُوا الۡعِلۡمِ قَآئِمًۢا بِالۡقِسۡطِ ؕ لَاۤ اِلٰہَ اِلَّا ہُوَ
الۡعَزِیۡزُ الۡحَکِیۡمُ ﴿ؕ۱۸﴾ (آل عمران ۳:۱۸)

•••

سُبۡحَانَ اللّٰہِ وَالۡحَمۡدُ لِلّٰہِ وَلَاۤ اِلٰـہَ
اِلَّا اللّٰہُ وَاللّٰہُ اَکۡبَرُ وَلَا حَوۡلَ
وَلَا قُوَّۃَ اِلَّا بِاللّٰہِ الۡعَلِیِّ الۡعَظِیۡمِ ط

اَلتَّحِيَّاتُ لِلّٰهِ وَالصَّلَوَاتُ وَالطَّيِّبَاتُ،
اَلسَّلَامُ عَلَيْكَ اَيُّهَا النَّبِيُّ وَرَحْمَةُ اللّٰهِ
وَبَرَكَاتُهٗ، اَلسَّلَامُ عَلَيْنَا وَعَلٰى عِبَادِ اللّٰهِ
الصَّالِحِيْنَ، اَشْهَدُ اَنْ لَّآ اِلٰهَ اِلَّا اللّٰهُ
وَاَشْهَدُ اَنَّ مُحَمَّدًا عَبْدُهٗ وَرَسُوْلُهٗ ط

• • •

દુરૂદે ઈબ્રાહીમ

اَللّٰهُمَّ صَلِّ عَلٰى مُحَمَّدٍ وَّعَلٰٓى اٰلِ مُحَمَّدٍ
كَمَا صَلَّيْتَ عَلٰٓى اِبْرَاهِيْمَ وَعَلٰٓى اٰلِ
اِبْرَاهِيْمَ اِنَّكَ حَمِيْدٌ مَّجِيْدٌ ط اَللّٰهُمَّ
بَارِكْ عَلٰى مُحَمَّدٍ وَّعَلٰٓى اٰلِ مُحَمَّدٍ كَمَا
بَارَكْتَ عَلٰٓى اِبْرَاهِيْمَ وَعَلٰٓى اٰلِ اِبْرَاهِيْمَ
اِنَّكَ حَمِيْدٌ مَّجِيْدٌ ط

એક કરોડ નેકીઓ

مَرْحَبًا بِالْقَائِلِيْنَ عَدْلًا
مَرْحَبًا بِالصَّلٰوةِ اَهْلًا وَّسَهْلًا

ફઝીલત: કોઇ વ્યક્તિ મુઅઝ્ઝિનને અઝાન કહેતા સાંભળે ત્યારે જો આ (ઉપર દર્શાવેલા કલિમાત) પઢશે, તો અલ્લાહ તઆલા તેના એક કરોડ(૧,૦૦,૦૦,૦૦૦) ગુનાહ માફ કરશે. એક કરોડ નેકીઓ આપશે અને તેના એક કરોડ દરજાત બુલંદ કરશે.

('નુઝહતુલ મજાલિસ' પેજ–૧૧૭, 'મુફીદ દુઆઓંકા ગુલદસ્તા' પેજ ૯૮, પ્રકાશન નંઃ ૩૫૮, દારુલ ઉલૂમ કંથારીઆ)

દુનિયાની ત્રીસ (૩૦) તથા આખિરતની સિત્તેર (૭૦) જરૂરતો પૂરી ફરમાવશે

ફઝીલત: આપ (સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્લમ)થી રિવાયત છે કે જે જુમ્આની નમાઝ પછી સૂરએ ઈખ્લાસ (કુલ હુવલ્લાહુ અહદ) સો (૧૦૦) વખત અને દુરૂદ શરીફ સો (૧૦૦) વખત અને સિત્તેર (૭૦) વાર નીચેની દુઆ પઢશે તો અલ્લાહ તઆલા તે માણસની સો (૧૦૦) જરૂરતો પૂરી કરશે, જેમાંથી ત્રીસ (૩૦) દુનિયાની અને સિત્તેર (૭૦) આખિરતની. તે દુઆ આ છે :

اَللّٰهُمَّ اكْفِنِيْ بِحَلَالِكَ عَنْ حَرَامِكَ
وَاَغْنِنِيْ بِفَضْلِكَ عَنْ مَّنْ سِوَاكَ ط

(હદીસ : સઆદતે દારૈન મૌ. અશરફ અહમદ રાંદેરીની કિતાબ)

سُبْحَانَ اللّٰهِ وَبِحَمْدِهٖ، سُبْحَانَ اللّٰهِ الْعَظِيْمِ ط

મા-બાપનાં એક લાખ (૧,૦૦,૦૦૦) ગુનાહો માફ કરશે

ફઝીલત : જુમ્આની નમાઝ પછી જે માણસ સો (૧૦૦) વખત ''સુબ્હાનલ્લાહિલ્ અઝીમિ વ બિહમ્દિહી'' પઢશે તો તે પઢનારના અને તે પઢનારનાં માં-બાપના અલ્લાહ તઆલા એક-એક લાખ ગુનાહો માફ કરશે. (અમલુલ્ યવ્મિ વલ્લયક ઈબ્નુસ્સુન્ની, પેજ-૩૩૦)

●●●

દુનિયામાં રોઝી આપશે અને વફાત પછી જન્નત મળશે

اَلسَّلَامُ عَلَيْكُمْ

ફઝીલત : હઝરત અબૂ ઉમામહ (રદિ.) જનાબ નબીએ કરીમ (સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્લમ)થી રિવાયત કરે છે કે, ''ત્રણ માણસોની રોઝી અને જન્નતનો અલ્લાહ તઆલા ઝામિન છે. એટલે કે જયાં સુધી જીવતા રહેશે ત્યાં સુધી અલ્લાહ તેમને રોઝી આપશે અને મરવા પછી જન્નત અતા કરશે :

(૧) એક તે માણસ કે જે ઘરમાં આવી ઘરવાળાઓને સલામ કરે છે.

(૨) બીજો તે માણસ જે મસ્જિદ તરફ નમાઝ માટે જતો રહે છે.

(૩) ત્રીજો તે માણસ જે જિહાદ ફી સબીલિલ્લાહ (અલ્લાહના માર્ગે જિહાદ) માટે ઘરેથી નીકળે છે. (અબૂ દાવૂદ શરીફ)

જરા વિચારો ! જન્નત તેને જ મળશે, જે આ દુનિયાથી ઈમાન સાથે ગયો હશે અથવા ગઈ હશે. ઈન્શા અલ્લાહ. ઉપરનાં આ'માલ કરવાથી જે તે માણસનાં ''હુસ્ને ખાતિમહ''ની બશારત છે. અલ્લાહ પાક અમલ કરવાની તૌફીક અતા ફરમાવે. દુનિયામાં રોઝી-રોટીનો મસ્અલો હલ થઈ જશે અને ઈન્શા અલ્લાહ આ દુનિયાથી ઈમાન સાથે વફાત પામશે.

●●●

سُبْحَانَ اللّٰهِ الْعَظِيْمِ وَبِحَمْدِهٖ

વુઝૂ વખતની ખાસ દુઆ

سُبْحَانَکَ اللّٰھُمَّ وَبِحَمْدِکَ
اَسْتَغْفِرُکَ وَاَتُوْبُ اِلَیْکَ ط

ફઝીલત : હદીષ શરીફમાં ફરમાવવામાં આવ્યું છે કે જે કોઈ વુઝૂ કરતી વખતે ઉપરની દુઆ પઢશે, તો તેના માટે મગફિરતનો એક પરચો લખીને અને પછી તેના પર મોહર લગાવી મૂકી આપવામાં આવે છે. કિયામતના દિવસ સુધી એની મોહર તોડવામાં આવશે નહિ અને તે મગફિરતનો હુકમ બરકરાર રહેશે. (હિસ્ને હસીન : પે, ૮૩)

પહેલી સફમાં ઊભા રહેવાની ફઝીલત

ફઝીલત : હુઝૂર નબીએ કરીમ (સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્લમ) એ (પહેલી સફમાં ઊભા રહેનાર મુસલ્લીઓ વિશે) ઈરશાદ ફરમાવ્યો : જે (મુસલ્લી) પહેલી સફમાં ઈમામની બિલ્કુલ પાછળ ઊભો રહે છે, તેના માટે ૧૦૦ નમાઝોનો સવાબ લખવામાં આવે છે અને જે લોકો પહેલી સફમાં (ઈમામની) જમણી તરફ ઊભા રહે છે, તેમના પૈકી દરેક માટે ૭૫ (પંચોતેર) નમાઝોનો સવાબ લખવામાં આવે છે અને જે લોકો પહેલી સફમાં ડાબી તરફ ઊભા રહે છે, તેમના (પૈકી દરેક) માટે ૫૦ (પચાસ) નમાઝોનો સવાબ લખવામાં આવે છે, ત્યાર બાદ બાકીની બધીજ સફોમાં ઊભા રહેનારાઓ પૈકી દરેકને પચ્ચીસ નમાઝોનો સવાબ મળે છે.

(હામિશ, કંઝુલ ઉમ્માલ, સંદર્ભ : ફત્હુલ કબીર : ૨૭)

સફની ખાલી જગ્યાઓને પરિપૂર્ણ કરવાની-અવકાશને ભરવાની ફઝીલત

ફઝીલત : હઝરત આઈશહ સિદ્દીકહ (રદિ.)થી રિવાયત છે કે, રસૂલુલ્લાહ સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્લમએ ફરમાવ્યું :

"જે માણસ સફના દરમિયાન ખાલી રહેવા પામતી જગ્યાને પૂર કરે છે-ભરી દે છે, તો અલ્લાહ તઆલા તેના આ અમલના બદલે જન્નતમાં એક દરજ્જો બુલંદ ફરમાવી દે છે અને તેના માટે જન્નતમાં એક મહેલ બનાવી દે છે." (અત્તરગીબ વત્તરહીબ : ૬૭૮)

સહીહ અકીદા ધરાવનાર મુસલમાન જન્નતના જે દરવાજેથી ચાહે (તે દરવાજેથી) દાખલ થઈ શકશે

હદીષ : હઝરત ઉબાદહ બિન સામિત રદિયલ્લાહુ તઆલા અન્હૂ ફરમાવે છે કે, હુઝૂર રસૂલુલ્લાહ સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્લમએ ઈરશાદ ફરમાવ્યો :

જે માણસે આ કહ્યું :

اَشْهَدُ اَنْ لَّآ اِلٰهَ اِلَّا اللّٰهُ وَحْدَهٗ لَا شَرِيْكَ
لَهٗ وَاَنَّ مُحَمَّدًا عَبْدُهٗ وَرَسُوْلُهٗ وَاَنَّ عِيْسٰى
عَبْدُ اللّٰهِ وَرَسُوْلُهٗ وَابْنُ اَمَتِهٖ وَكَلِمَتُهٗ
اَلْقَاهَا اِلٰى مَرْيَمَ وَرُوْحٌ مِّنْهُ وَالْجَنَّةُ حَقٌّ
وَّالنَّارُ حَقٌّ ط

(હિસ્ને હસીન)

અર્થ : હું ગવાહી આપુ છું કે અલ્લાહના સિવાય કોઈ મા'બૂદ નથી, તે એકલો જ છે, તેનો કોઈ શરીક નથી અને હઝરત મુહમ્મદ સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્લમ અલ્લાહના બંદા અને તેના રસૂલ છે અને હઝરત ઈસા અલયહિસ્સલામ અલ્લાહના બંદા અને તેના રસૂલ અને એની બંદીના બેટા છે અને એના કલિમહ (પેદાઈશ) છે હઝરત મરયમ અલયહસ્સલામની તરફ જેને (હઝરત જિબ્રઈલ અલયહિસ્સલામના વાસ્તાથી) પહોંચાડયો અને અલ્લાહના તરફથી એક જીવ(વાળી વસ્તુ) છે, જન્નત (પણ) હક છે અને જહન્નમ (પણ) હક છે. તો જન્નતના આઠ દરવાજાઓ પૈકી જે દરવાજેથી જવા ઈચ્છશે (તે દરવાજેથી) અલ્લાહ તઆલા દાખલ ફરમાવશે.

(જન્નતકે હસીન મનાઝિર : ૧૪૪/૧૪૫)

અલ્લાહના રસ્તામાં કુર્આન પઢવાની એક ખાસ ફઝીલત

ફઝીલત : ''મુસ્નદે અહમદ''માં છે કે જે માણસે અલ્લાહ તઆલાના રસ્તામાં એક હજાર (૧૦૦૦) આયતો પઢી, તો તેને ઈન્શાઅલ્લાહુ તઆલા કિયામતના દિવસે નબીઓ, સિદીકો, શહીદો અને સાલિહીનો સાથે લખવામાં આવશે.

(તફસીરે ઈબ્ને કષીર, જિ : ૧, પેજ : ૫૯૭)

જો આપણે અલ્લાહ તઆલાના રસ્તામાં એક ચિલ્લામાં સૂરએ યાસીનની દરરોજ તિલાવત કરીશું તો ઈન્શા અલ્લાહ આ ફઝીલત આપણને પણ પ્રાપ્ત થઈ જશે.

નોટ : એક ચિલ્લા = ચાલીસ દિવસો

સૂરએ યાસીનની ફઝીલત

ફઝીલત : હઝરત અબૂ બક્ર સિદ્દીક (રદિ.)થી રિવાયત છે કે, હુઝૂર નબીએ કરીમ (સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્લમ)એ ફરમાવ્યું: જે માણસ જુમ્અહના દિવસે પોતાનાં માં-બાપની અથવા એમના પૈકી કોઈ એકની કબરની ઝિયારત કરે અને ત્યાં સુરએ યાસીન પઢે, તો એમની મગફિરત કરી દેવામાં આવશે. એક રિવાયતમાં છે કે, દરેક હર્ફ (અક્ષર) ના બદલે એમની મગફિરત કરી દેવામાં આવશે.

(ઇબ્ને અદી ફિલ કામિલ : ૫/૧૫૨, અબૂ નુઐમ ફી અખ્બારિ ઈસ્બહાન : ૧/૨૫, ઈબ્નુલ બિહાર ફી તારીખિહી ફી આખિરિહી, ફઝાઈલુસ્સુવર : ૬૭)

સૂરએ દુખાન પઢવાની ફઝીલત

ફઝીલત : હઝરત અબૂ રાફિઅ્ (રદિ.)થી રિવાયત છે કે, જે માણસ જુમ્અહની રાત્રે (જુમે'રાતના સૂરજ ડૂબવા પછી) સૂરએ દુખાનની તિલાવત કરે છે, તો તે એવી હાલત અને એવી પરિસ્થિતિમાં સવાર કરે છે કે, તેની મગફિરત થઇ ચૂકી હોય છે અને હૂરે ઈન (જન્નતની સૌંદર્યવાન અને નમણી-નાજુક સ્ત્રી) સાથે એની શાદી (નિયુક્ત) કરી દેવામાં આવે છે.

(કન્ઝુલ ઉમ્માલ : ૧/૫૯૨, હદીષ ક્રમાંક : ૨૬૯૭, જુમ્અહ : એક મુબારક દિન : ૨૯)

નોટ : સૂરએ દુખાન પચ્ચીસમા પારહમાં છે.

કુર્આનના ખત્મ પર જન્નતના ઝાડનો તોહફો

હદીષ : હઝરત અનસ રદિયલ્લાહુ તઆલા અન્હૂ ફરમાવે છે કે, હુઝૂર રસૂલુલ્લાહ સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્લમએ ઈરશાદ ફરમાવ્યો :

કુર્આનના ખત્મ વખતે દુઆ કબૂલ થાય છે અને (ઈનામમાં) જન્નતનું એક અઝીમુશ્શાન ઝાડ આપવામાં આવે છે.

હદીષ : હઝરત અબ્દુલ્લાહ બિન મસ્ઊદ રદિયલ્લાહુ તઆલા અન્હૂ ફરમાવે છે કે, હુઝૂર રસૂલુલ્લાહ સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્લમએ ઈરશાદ ફરમાવ્યો :

જે માણસે કુર્આને પાક જોઈને અથવા મોઢે પઢયું તો અલ્લાહતઆલા જન્નતમાં એને એક એવું ઝાડ (ઈનામમાં) આપશે કે જો કોઈ કાગડો એની ડાળખીઓ છોડીને ઊડે તો એનાં પાંદડાંનું અંતર પસાર કરતાં પહેલા ઘરડો થઈ જાય.

ફાયદો : આ ફઝીલત હાફિઝ અને નાઝિરહ પઢનાર બંનેય પ્રકારના લોકો માટે છે. જે કોઈ પણ કુર્આને પાક ખત્મ કરશે એને ઈનામમાં આટલું મોટું ઝાડ આપવામાં આવશે.

(જન્નતકે હસીન મનાઝિર : ૬૫૬)

જન્નતના દરજ્જા કઈ ચીજથી બનેલા છે ?

હદીષ : જનાબ નબીએ કરીમ સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્લમ ઈરશાદ ફરમાવે છે :

જન્નતના સો (૧૦૦) દરજ્જા છે. એમાંથી પ્રત્યેક બે દરજ્જા વચ્ચેનું અંતર આસમાન અને જમીનના અંતર જેટલું છે. એમાંથી પહેલા દરજ્જાના ઘર, રૂમો, એના દરવાજા, પલંગ અને એનાં તાળાં (સર્વ) ચાંદીના હશે અને બીજા દરજ્જાના ઘર, રૂમો, એના દરવાજા, એના પલંગ અને એનાં તાળાં સોનાના હશે અને ત્રીજા દરજ્જાના ઘર, એના રૂમો, એના દરવાજા એના પલંગ, અને એનાં તાળાં યાકૂત, લુઅ્લુઅ્ અને ઝબર્જદના હશે, અને બાકી સત્તાણું (૯૭) દરજ્જા શેના બનેલા છે એ અલ્લાહ સિવાય કોઈ નથી જાણતું.

(જન્નતકે હસીન મનાઝિર : ૨૦૬/૨૦૭)

ફિરદૌસ અર્શની કેટલી નજીક છે ?

હદીષ : હઝરત અબૂ ઉમામહ રદિયલ્લાહુ તઆલા અન્હૂથી રિવાયત છે કે, હુઝૂર રસૂલુલ્લાહ સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્લમએ ઈરશાદ ફરમાવ્યો :

તમે અલ્લાહ તઆલાથી ફિરદૌસ માંગ્યા કરો, કારણ કે એ જન્નતનો શ્રેષ્ઠ ભાગ છે. એ (ફિરદૌસ)માં રહેનાર જન્નતી અર્શની ચરચરાહટ(નો અવાજ) સાંભળશે.

(જન્નતકે હસીન મનાઝિર : ૨૦૬)

મહેમાન નો ઈકરામ કરવાની મહાન સઆદત અને મહેમાનગતિ (નવાઝી) કરવાની મહાન ફઝીલત

ફઝીલત : નબીએ આખિરુઝ-ઝમાં (સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્લમ)એ ફરમાવ્યું કે, જે કોઈ વ્યક્તિ પોતાના ભાઈને એ વસ્તુ ખવડાવે કે જે એ ખાવા ઈચ્છે છે, તો અલ્લાહ તઆલા એના માટે દસ લાખ (૧૦,૦૦૦૦૦) નેકીઓ લખે છે, એના દસ લાખ (૧૦,૦૦૦૦૦) ગુનાહ માફ કરે છે અને તેના દસ લાખ (૧૦,૦૦૦૦૦) દરજ્જા બુલંદ કરે છે અને તેને ત્રણ જન્નતો એટલે કે (૧) જન્નતે ફિરદૌસ (૨) જન્નતે અદન અને (૩) જન્નતે ખુલ્દમાંથી ખાવાનું ખવડાવે છે. (ઈહયાઉલ ઉલૂમ)

અને ફરમાવ્યું કે, જ્યારે કોઈ માણસ અલ્લાહ તઆલા માટે પોતાના ભાઈની મહેમાનગતિ કરે છે અને તેનું કોઈ વળતર કે શુક્રિયા મેળવવા ઈચ્છતો નથી, તો અલ્લાહ તઆલા તેના ઘરમાં દસ ફરિશ્તાઓને મોકલી દે છે, જે આખા એક વર્ષ સુધી અલ્લાહ તઆલાની તસ્બીહ (સુબ્હાનલ્લાહ પઢવું) અને તહલીલ (લા

ઈલા-હ ઈલ્લલ્લાહ પઢવું) અને તકબીર (અલ્લાહુ અકબર પઢવું) કરે છે અને તેના માટે મગફિરતની દુઆ કરતા રહે છે અને જ્યારે વર્ષ પૂરું થઈ જાય છે, તો એ ફરિશ્તાઓની આખા વર્ષની ઈબાદત જેટલી ઈબાદત તેના નામ-એ-આ'માલમાં લખી દેવામાં આવે છે અને અલ્લાહ તઆલાને ઝિમ્મે એ છે કે તેને જન્નતુલ ખુલ્દ એટલે કે ક્યારેય ફના ન થનારી જન્નતમાંથી ખવડાવે. (કન્ઝુલ ઉમ્માલ)

અને ફરમાવ્યું કે, મહેમાનને ખાવાનું ખવડાવવામાં પાંચ વિશેષતાઓ છે :

(૧) માલ અને રિઝ્કમાં વધારો થાય છે.
(૨) એના ઘરમાંથી બીમારીઓ દૂર થાય છે.
(૩) અલ્લાહ તઆલા એ ઘરવાળાઓ પરથી મુસીબત ઉઠાવી લે છે.
(૪) કિયામત સુધી એ યજમાન (મિઝબાન)ની કબર નૂરથી રોશન રહેશે. અને
(૫) કિયામતમાં તેને અલ્લાહ તઆલાનો દીદાર અને મુહમ્મદ (સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્લમ)ની શફાઅત નસીબ થશે.

અને ફરમાવ્યું કે, જે કોઈએ મહેમાનને પેટ ભરીને ખાવાનું ખવડાવ્યું તો જાણે કે તેણે બની ઈસરાઈલના સાંઠ (૬૦) પયગંબરોને ખાવાનું ખવડાવીને સંતુષ્ટ કરી દીધા. અને ફરમાવ્યું કે, મહેમાનનું સમ્માન અને પરોણાગતિ અલ્લાહને ત્યાં સિત્તેર હજાર (૭૦,૦૦૦) રકઆત નફલ કરતાં પણ વધારે પસંદ છે અને ફરમાવ્યું કે, જે કોઈએ મહેમાનને પેટ ભરીને ખાવાનું ખવડાવ્યું તો તેણે પોતાની ઉપર જન્નત વાજિબ કરી લીધી અને જે કોઈએ મહેમાનથી ખાવાનું દૂર રાખ્યું તો અલ્લાહ તઆલા કિયામતના દિવસે તેને પોતાના ફઝલ અને કરમથી વંચિત રાખશે અને તેને ધગધગતી આગના સખત અઝાબમાં નાંખી દેશે.

(તઝકિરતુલ વાઈઝીન, પ્રકરણ : ૧૯, પેજ : ૧૦૫)

દુખિયારાની મદદ

હઝરત અનસ (રદિ.)થી રિવાયત છે કે, રસૂલુલ્લાહ સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્લમએ ઈરશાદ ફરમાવ્યો કે :

"જે માણસ કોઈ દુખિયારાની મદદ કરે, અલ્લાહ તઆલા તેના માટે તોત્તેર (૭૩) મગફિરત લખશે. જેમાંથી એક મગફિરત તો તેના તમામ કામોની સુધારણા માટે પૂરતી છે અને બોત્તેર (૭૨) મગફિરત કિયામતના દિવસે તેના માટે દરજજાત બની જશે."

(બયહકી, હયાતુલ મુસ્લિમીન)

કર્ઝની અદાયગીની નિય્યત

હુઝૂરે અકદસ સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્લમનો ઈરશાદ છે કે :

"જે માણસ કર્ઝ લે છે અને તેને અદા કરવાનો ઈરાદો રાખે છે, કિયામતના દિવસે ખુદા તેના તરફથી તે કર્ઝ અદા કરી દેશે અને જે (માણસ) કર્ઝ લઈને અદા કરવા નથી ચાહતો અને એજ હાલતમાં મરી જાય છે (તો) કિયામતના દિવસે ખુદા તેનાથી ફરમાવશે કે :

" હે મારા બંદા ! તેં કદાચ વિચાર્યુ હશે કે હું મારા બંદાનો હક તારાથી ન લઈશ."

તે પછી કર્ઝદારની કેટલીક નેકીઓ કર્ઝખ્વાહને(કર્ઝ આપનારને) આપવામાં આવશે અને જો કર્ઝદારે નેકીઓ ન કરી હશે તો કર્ઝખ્વાહના કેટલાક ગુનાહ લઈને કર્ઝદારને આપવામાં આવશે."

(તબરાની, હાકિમ)

દરેક નજર બદલ એક મકબૂલ હજનો સવાબ

ફઝીલત : હઝરત અબ્દુલ્લાહ ઈબ્ને અબ્બાસ(રદિ.)થી રિવાયત છે કે રસૂલે કરીમ (સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્લમ)એ ફરમાવ્યું : જે નેક અવલાદ પોતાના વાલિદૈન (અથવા એમનામાંથી કોઈ એક) પર હેતપ્રેમ, શફકત અને મુહબ્બતની નજર નાખશે, તો અલ્લાહ તઆલા તેને પ્રત્યેક નજરના બદલે એક મકબૂલ હજ(નો સવાબ) અર્પણ કરે છે. સહાબા (રદિ.)એ અરજ કરી : (હે અલ્લાહના રસૂલ સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્લમ ! જો કોઈ માણસ) દરરોજ સો (૧૦૦) વાર એમના પર નજર નાખે (તો પણ પ્રત્યેક નજરના બદલામાં તેને આ સવાબ મળશે ?) આપ (સલ.)એ ફરમાવ્યું : હા, (અને આપે આ પણ ફરમાવ્યું કે) અલ્લાહ તઆલા (ની ઝાત આપણા ગુમાન અને અનુમાનથી ઉચ્ચતર છે અને) અતિ મહાન છે તથા બહુ પાક છે. (તે દરેક પ્રકારની અધૂરપ, ક્ષતિ અને ઐબથી પાક છે, જેથી દરેક નજર બદલ આવો અને આવડો મહાન સવાબ દેવો એના માટે કંઈ જ મુશ્કેલ નથી).

(મિશ્કાત)

સ્પષ્ટીકરણ : જો આપનાં માં–બાપ બંને યા એમનાં પૈકી કોઈ એક હયાત છે તો આપ ઘણાં ખુશનસીબ છો. હૃદયપૂર્વક એમની ખિદમત કરો, એમની દિલી દુઆઓ પ્રાપ્ત કરો અને એમના પર શફકત અને આદરની દરેક નજરના બદલામાં એક મકબૂલ હજનો સવાબ પ્રાપ્ત કરો. આ પ્રમાણે આસાનીથી સેંકડો હજનો સવાબ પ્રાપ્ત કરવાની આપ સઆદત મેળવી શકો છો. મારા ભાઈઓ ! જેમના ચહેરા પર હેતપ્રેમ, શફકત અને મુહબ્બતથી એક નજર નાખશો તો દરેક નજર પર અલ્લાહ પાક તેને એક મકબૂલ હજ(નો સવાબ) આપશે. તો જે માણસ તેમની સેવા કરશે, તેમની જરૂરિયાતો

અલ્લાહને રાજી અને ખુશ કરવા પૂરી કરશે તો અલ્લાહ પાક તેને તે બદલ શું સવાબ આપશે ! કોઈનાં વહમો–ગુમાનમાં પણ આવી શકતું નથી ! અલ્લાહ પાક માં–બાપની સેવા કરવાની ભરપૂર તૌફીક અતા ફરમાવે, આમીન !

યતીમની ઝિમ્મેદારી ઉઠાવવાનો મહાન સવાબ અને ફઝીલત

રસૂલુલ્લાહ (સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્લમ)એ સમાજમાં કચડાયેલા–સપડાયેલા ગરીબ–ફકીર–યતીમ જેમનું સમાજમાં કોઈ સ્થાન નથી, બેવહ–મઅ્ઝૂર, જેમનો કોઈ આશરો–સહારો નથી તેમને સાથ–સહકાર આપનાર–મદદ કરનાર પોતાની કમાઈ–વેપાર–નોકરી કે ખેતીની આવકમાંથી મદદ કરનારા–તેમની સહાય કરનારાઓ માટે કેટલું ઉચ્ચ સ્થાન રસૂલુલ્લાહ (સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્લમ)એ આપ્યું છે, જે ઈમામ બુખારી (રહ.)એ પોતાની મહાન કિતાબ સહીહ બુખારી શરીફમાં ત્રણ હેડિંગો હેઠળ લખ્યું છે. વાંચી અમલ કરી કામિયાબી મેળવો.

પહેલું હેડિંગ : એ માણસની ફઝીલત જે કોઈ એક યતીમના (ખાવા–પીવા–કપડાં) બાબતની ઝિમ્મેદારી ઉઠાવે. હઝરત સહલ ઈબ્ને સઅદ (રદિ.) રસૂલે અકરમ (સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્લમ)થી રિવાયત કરે છે કે, હું ખાતમુન્નબિય્યીન હઝરત મુહમ્મદ (સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્લમ) અને યતીમની ઝિમ્મેદારી ઉઠાવનારા જન્નતમાં આ પ્રમાણે હશે, શહાદતની આંગળી અને વચલી આંગળી તરફ ઈશારો ફરમાવ્યો (બુખારી શરીફ ભાગ–૨, પેજ–૮૮૮). એ વાત તરફ ઈશારો છે કે, બન્ને આંગળી નાની–મોટી છે. વચલી

આંગળી શહાદતની આંગળી અંગૂઠા પાસેની આંગળીથી મામૂલી થોડીક મોટી છે. એવી રીતે જન્નતમાં જવા પછી ફક્ત દરજએ નુબુવ્વતનો ફર્ક હશે.

બીજું હેડિંગ : એ જ પેજમાં છે, બેવહ (જેનો ધણી મરી ગયો હોય) તેની જરૂરિયાત પૂરી કરવા માટે મહેનત કરનારનો (સવાબ). હઝરત સફવાન બિન સુલૈમ (રદિ.) રસૂલુલ્લાહ (સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્લમ)થી રિવાયત કરે છે, જે માણસ બેવહ માટે કમાણી કરે (પોતાની કમાણીમાં બેવહ માટે અમુક (ટકા)ની નિય્યત કરે, તેને એટલો સવાબ મળશે, જાણે કે તે અલ્લાહના રસ્તામાં જિહાદ કરનારો અને દિવસે રોઝહ રાખનારો અને રાત્રે તહજ્જુદ પઢનારો છે.

(બુખારી શરીફ : ભાગ–૨, પેજ ૮૮૮)

ત્રીજું હેડિંગ : ફકીર–મિસ્કીનની જરૂરત પૂરી કરનારા માટેની ફઝીલત હઝરત અબૂ હુરૈરહ (રદિ.)થી રિવાયત છે કે રસૂલુલ્લાહ (સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્લમ)એ ફરમાવ્યું કે, બેવહ, ફકીર માટે જેઓ કમાણી કરે છે તેઓ જિહાદ કરનારાઓ અને રાત્રે તહજ્જુદ પઢનારાઓ અને દિવસે રોઝહ રાખનારાઓ જેવા છે. એવી તહજ્જુદ કે જેમાં સુસ્તી નથી કરતા.

(બુખારી શરીફ : ભાગ–૨, પેજ ૮૮૮)

યતીમ : એ છોકરો–છોકરી, જે નાબાલિગ હોય અને તેનો બાપ મરી ગયો હોય. બાપના મરણથી છોકરું યતીમ બને છે અને ઉંમર લાયક થવાથી યતીમ હોવું ખતમ થઈ જાય છે.

બસો (૨૦૦) વરસોની ઈબાદતનો સવાબ મળશે

ફઝીલત : હઝરત અબૂબક્ર સિદ્દીક (રદિ.) અને હઝરત ઈમરાન બિન હુસૈન (રદિ.) બયાન કરે છે કે જનાબ સરકારે દો આલમ સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્લમએ ફરમાવ્યું, ''જે માણસ જુમ્અહના દિવસે ગુસલ કરે છે તેના તમામ ગુનાહો માફ થઈ જાય છે. જયારે તે નમાઝ પઢવાના ઈરાદે ચાલે છે તો એનાં દરેક ડગલે વીસ (૨૦) નેકીઓ લખવામાં આવે છે, ને જયારે તે નમાઝથી ફારિગ થઈ જાય છે તો એને બસો (૨૦૦) વર્ષની ઈબાદતનો સવાબ મળે છે.''★

(તબરાની)

★ એક રિવાયતમાં હઝરત અબૂબક્ર સિદ્દીક (રદિ.)થી એમ બયાન કરવામાં આવ્યું છે કે, ''એ માણસને દરેક ડગલે વીસ (૨૦) વર્ષની ઈબાદતનો સવાબ મળે છે.''

મહાન મરતબો મળશે

ફઝીલત : હઝરત અબૂ મૂસા અશ્અરી (રદિ.) બયાન કરે છે કે આકાએ દો જહાં સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્લમએ ફરમાવ્યું, ''કિયામતમાં એ સર્વે દિવસો પોતપોતાની હાલત ઉપર લાવવામાં આવશે, પણ જુમ્અહના દિવસને એક નૂરાની અને રોશન ચહેરા સાથે લાવવામાં આવશે. જુમ્અહ પઢનારાઓ એને નવા વર કે નવોઢા પેઠે ઘેરી તેના અજવાળામાં ચાલી રહ્યા હશે. તેમનો રંગ બરફ પેઠે ઘણો જ ઉજળો હશે, ને તેમના શરીર કસ્તૂરી પેઠે મહેંક મહેંક થઈ રહ્યા હશે. એ લોકો કપુરના ટેકરાઓ ઉપર ફરતા હશે. એમને જોઈ તમામ લોકો નવાઈ પામશે અને એમને વારંવાર જોશે, અંતે એ લોકો જન્નતમાં દાખલ થશે. એમના મરતબાને જે મુઅઝ્ઝિનો અલ્લાહ માટે જ પાંચ (૫) વખત અઝાન કહે છે તેમના સિવાય કોઈ માણસ પહોંચી શકશે નહિ.''

(તબરાની, ઈબ્ને ખુઝૈમહ)

મતલબ એ છે કે આ દુનિયાની ચીજને કિયામતના દિવસે એક શકલ–એક રૂપ મળશે, જે વડે કિયામતના લોકો ઓળખી લેશે, દાખલા તરીકે નમાઝને એક ખાસ રૂપ આપવામાં આવશે, રોઝહને એક રૂપ, રમઝાનને એક ખાસ રૂપ, એ જ મુજબ વાર, માસ પણ એક શકલ અને રૂપમાં પેશ થશે. બીજા દિવસોને તો સાધારણ રૂપ આપવામાં આવશે, પરંતુ જુમ્અહને એક નૂરાની અને ચમકદાર હાલતમાં મેદાને કિયામતમાં પેશ કરવામાં આવશે કે જુમ્અહની પાબંદી કરનારા અને જુમ્અહને પૂરી સંભાળ સહિત અદા કરનારા જુમ્અહના દિવસને ચારે તરફથી એ પ્રમાણે ઘેરી લેશે, જેમ બરાતી (જાનૈયા) દુલ્હા–દુલ્હનને ઘેરી લે છે. સર્વે જુમ્અહ અદા કરનારાઓ જુમ્અહનાં નૂર અને એનાં અજવાળામાં મેદાને કિયામત પસાર કરી જન્નતમાં દાખલ થઈ જશે.

એંસી (૮૦) વરસના ગુનાહ માફ, એંસી (૮૦) વરસની ઈબાદતનો સવાબ

اَللّٰھُمَّ صَلِّ عَلٰی مُحَمَّدِ ِالنَّبِيِّ الْاُمِّيِّ
وَعَلٰٓی اٰلِہٖ وَسَلِّمْ تَسْلِيْمًا ط

ફઝીલત : જે માણસ જુમ્આના દિવસે અસરની નમાઝ પઢી લીધા બાદ પોતાની જગ્યાએથી ઊભો થવા પહેલાં આ મુબારક દુરૂદ શરીફને એંસી (૮૦) વખત પઢશે તો અલ્લાહ તઆલા તેના એંસી (૮૦) વરસના ગુનાહ માફ કરી દેશે તથા તેને એંસી (૮૦) વરસની ઈબાદતનો સવાબ મળશે. (ફઝાઈલે આ'માલ)

હઝરત સખાવી (રહમતુલ્લાહિ અલયહ) બીજી હદીષ નકલ કરે છે કે હઝરત અનસ (રદિ.)થી રિવાયત છે કે, જે કોઈ આ દુરૂદ શરીફ એક વખત પઢશે અને જો અલ્લાહ તઆલા કબૂલ ફરમાવી લેશે તો તેના એંસી (૮૦) વરસના ગુનાહો માફ થઈ જશે, (ઈન્શા અલ્લાહ).

(ફઝાઈલે આ'માલ, ઝાદુલ મુત્તકીન–દારુલ ઉલૂમ કંથારીઆ, પ્રકાશન નં. ૨૪૬)

اَلتَّحِيَّاتُ لِلّٰهِ وَالصَّلَوٰتُ وَالطَّيِّبَاتُ، اَلسَّلَامُ عَلَيْكَ اَيُّهَا النَّبِىُّ وَرَحْمَةُ اللّٰهِ وَبَرَكَاتُهٗ، اَلسَّلَامُ عَلَيْنَا وَعَلٰى عِبَادِ اللّٰهِ الصَّالِحِيْنَ، اَشْهَدُ اَنْ لَّآ اِلٰهَ اِلَّا اللّٰهُ وَاَشْهَدُ اَنَّ مُحَمَّدًا عَبْدُهٗ وَرَسُوْلُهٗ ط

• • •

દુરૂદે ઈબ્રાહીમ

اَللّٰهُمَّ صَلِّ عَلٰى مُحَمَّدٍ وَّعَلٰٓى اٰلِ مُحَمَّدٍ كَمَا صَلَّيْتَ عَلٰٓى اِبْرَاهِيْمَ وَعَلٰٓى اٰلِ اِبْرَاهِيْمَ اِنَّكَ حَمِيْدٌ مَّجِيْدٌ ط اَللّٰهُمَّ بَارِكْ عَلٰى مُحَمَّدٍ وَّعَلٰٓى اٰلِ مُحَمَّدٍ كَمَا بَارَكْتَ عَلٰٓى اِبْرَاهِيْمَ وَعَلٰٓى اٰلِ اِبْرَاهِيْمَ اِنَّكَ حَمِيْدٌ مَّجِيْدٌ ط